

شیوه نامه اجرایی آیین نامه آموزشی دانشگاه علم و فناوری مازندران

دوره های گردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

مقدمه

به استناد بندهای ۲، ۸ و ۱۲ آیین نامه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۹۳/۷/۲۸)، آیین نامه زیر تدوین و به اجرا گذاشته می شود:

مواردی که زیر آن ها خط کشیده شده و بصورت پررنگ است مربوط به شیوه نامه اجرایی آموزش است که مصوب شورای آموزشی دانشگاه در تاریخ ۲۹ / ۱ / ۹۵ می باشد.

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت های آموزشی دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت های موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲- تعریف

۱. **وزارت:** منظور از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. **دانشگاه:** منظور هر یک از دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیر دولتی) است که دارای مجوز تاسیس از ذی ربط بوده، و مجری هر یک از دوره های گردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.
۳. **آموزش رایگان:** منظور از آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند.
۴. **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.
۵. **حضور:** منظور شیوه ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت های آموزشی دانشگاه شرکت می کند.
۶. **غیر حضور:** منظور شیوه ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیتهای آموزشی الزامی نیست.

۷. **نیمه حضوری**: منظور شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیر حضوری انجام می شود.

۸. **راهنمای آموزشی**: عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.

شیوه نامه اجرایی:

- لازم است بر طبق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه مبنی بر ضرورت راهنمایی دانشجویان در امر انتخاب واحد و نظارت بر انجام صحیح این امر، برای تمام ورودی ها استاد راهنمای تحصیلی از طریق گروه های آموزشی تعیین گردد.

- دانشجو جهت انتخاب واحد برای هر نیمسال موظف است به استاد راهنمای تحصیلی خود قبل از شروع انتخاب واحد در هر نیمه سال مراجعه و نسبت به انتخاب واحدهای آن نیمه سال راهنمایی و مشاوره اخذ نماید.

- در هر مرحله از انتخاب واحد (طبق تقویم آموزشی) دانشجو موظف به اعمال نظرات استاد راهنمای تحصیلی در رابطه با تصحیح و نهایی نمودن انتخاب واحد خود (رعایت شیوه نامه اجرایی) می باشد و تایید نهایی انتخاب واحد دانشجو منوط به تایید نهایی استاد راهنما می باشد. دانشجویان با معدل زیر ۱۳ باید تاییدیه انتخاب واحد خود را پس از حذف و اضافه به کارشناس مربوطه تحویل دهند تا در پرونده دانشجو قرار گیرد.

۹. **برنامه درسی**: منظور مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.

۱۰. **واحد درسی**: میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آموزشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.

۱۱. **درس جبرانی**: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

شیوه نامه اجرایی :

– منظور از دروس جبرانی در دوره کارشناسی دروس پیش نیازی است که دانشجو، حسب نمرات خام اخذ شده اش در کنکور سراسری، در صورت تشخیص گروه آموزشی، ملزم به اخذ آنها است.

– به ازای دو درس جبرانی با حداقل ۶ واحد یک نیمسال به سنوات مجاز تحصیلی دانشجو اضافه خواهد شد.

۱۲. **رشته تحصیلی:** یکی از شعب فرعی از گروه های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می انجامد.

۱۳. **گرایش تحصیلی:** هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

۱۴. **دوره کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.

۱۵. **دوره کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.

۱۶. **دوره کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۱۷. **دوره کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می شود حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۱۸. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته بندی می شود.

۱۹. **گروه آموزشی:** بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیات علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می شود.

۲۰. **شورای آموزشی** : یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیات رئیسه اقدام می نماید. شورای آموزشی می تواند اختیارات مشخص شده در این آیین نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

۲۱. **دانش آموخته** : فردی است که یکی از دوره های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

۲۲. **نیمسال تحصیلی** : هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳. **دوره تابستان** : شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۳-۱. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت.

۳-۲. احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت.

ماده ۴- نحوه اجرای دوره آموزشی در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را منحصر برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حدنصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵- دانشگاه موظف است، برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تاکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب ارائه نماید.

ماده ۶- دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

ماده ۷- دانشجوی در هر نیمه سال لازم است حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

شیوه نامه اجرایی:

- دانشجوی نیمه سال آخر مشمول این ماده نمی باشد و حداقل واحد برای این دانشجو به اندازه واحد باقیمانده است.

تبصره ۱. اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمه سال حداقل ۱۷ باشد، در اینصورت دانشجو با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲. چنانچه دانشجو در نیمه سال آخر برای دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، بشرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد می تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تایید گروه آموزشی، می تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

شیوه نامه اجرایی:

- فقط دانشجویی که شرایط فارغ التحصیلی دارد می تواند با احتساب کارآموزی ۸ واحد در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴. دانشجو همزمان نمی تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمه سال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی تاثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی شود).

ماده ۸- در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تایید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

شیوه نامه اجرایی:

– دانشجویی که جهت فراغت از تحصیل در آخرین نیمسال تحصیلی خود تا سقف ۲۴ واحد داشته باشد، مجاز است دو درس نظری از این ۲۴ واحد را، در صورت عدم ارائه درس یا تلاقی دروس، همزمان با دروس دیگر به صورت معرفی به استاد اخذ نماید و بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

شیوه نامه اجرایی:

– ملاک گذراندن دوره عملی یک درس عملی - نظری، تاییدیه استاد درس و گروه مربوطه است.

ماده ۹- چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب برعهده گروه آموزشی است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

شیوه نامه اجرایی:

– در صورت تصویب در شورای آموزشی دانشگاه در صورتی که دانشجو بعد از شرکت در آزمون پایان ترم موفق به گذراندن هریک از دروس (مطابق جدول لیست دروس هر رشته) نشود انتخاب درس بعدی به شرط اخذ حداقل نمره ۸ در درس گذرانده نشده، ترجیحاً به صورت همنیاز بلامانع است. با همه این تفاسیر، اجرا یا عدم اجرای این مصوبه با گروه آموزشی مربوطه می باشد.

– بند فوق ۲ بار در طول دوره کار شناسی برای یک دانشجو قابل اجرا است و برای دفعات بیشتر بررسی و تصویب در شورای آموزشی لازم است.

– در صورت تصویب در شورای آموزشی دانشگاه در صورتیکه دانشجو بعد از شرکت در آزمون پایان ترم موفق به گذراندن هریک از دروس اصلی یا تخصصی پیش نیاز دروس بعدی نشود انتخاب این دروس ترجیحاً به صورت همنیاز بلامانع است. با همه این تفاسیر، تصمیم نهایی با شورای آموزشی می باشد.

ماده ۱۰- تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً حداکثر ۶ واحد می باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش آموختگان دوره کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

ماده ۱۱- آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار و در یک رشته تحصیلی امکانپذیر است.

ماده ۱۲- دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاههای دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیات امنای دانشگاه می باشد.

ماده ۱۳- دانشجوی مشمول این آیین نامه می تواند در دوره های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۴- برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه ، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

شیوه نامه اجرایی:

حذف اضطراری:

- دانشجو مجاز است با رعایت شرایط زیر، به تعداد یک درس از دروس نظری یک نیمسال را تا دو هفته قبل از پایان کلاس های آن نیمسال حذف نماید و عواقب ناشی از حذف دروس بر عهده شخص دانشجو می باشد:

۱- تعداد واحدهای باقیمانده وی مطابق ماده ۷ این آیین نامه از ۱۲ واحد کمتر نشود.

۲- در آن درس، غیبت بیش از حد مجاز (بیش از ۳ جلسه از ۱۶ جلسه کلاس در یک نیمسال تحصیلی که توسط استاد درس اعلام شده است) نداشته باشد.

۳- آن درس یا دروس، هم‌نیاز دروس نیمسال جاری دانشجو نباشد.

۴- با تایید استاد درس (یا دروس) و استاد راهنمای تحصیلی باشد.

۵- در صورتیکه دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی خود با اختیار و بدون دلیل موجه نسبت به حذف یک یا چند درس اقدام نماید، م‌شمول تبصره ۲ ماده ۷ و تبصره ماده ۹ نبوده و باید سقف واحدهای خود را براساس ماده ۷ و ماده ۹ رعایت نماید.

ماده ۱۵- مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره های کارشناسی پیوسته چهار سال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر یک نیمسال برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲. هزینه افزایش سنوات تحصیلی طبق تعرفه مصوب هیات امناء دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می شود.

شیوه نامه اجرایی:

- شورای آموزشی دانشگاه به امور آموزشی دانشگاه اختیار می دهد تا در خصوص اجرای تبصره ۱ ماده فوق، در صورت درخواست دانشجو، اقدام لازم را بعمل آورد.

ماده ۱۶- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲. نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود، قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می شود.

شیوه نامه اجرایی:

- در اجرای ماده ۱۶ آیین نامه، حداقل سه‌م نمره امتحان پایان نیمسال دروس نظری در ارزیابی نهایی دانشجو در آن درس باید حداقل ۵۰ درصد از کل نمره (۱۰ از ۲۰) باشد.

ماده ۱۷- حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است.

تبصره ۱۵. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.

شیوه نامه اجرایی:

تشخیص موجه و غیر موجه بودن غیبت دانشجو (غیبت به دلایل پزشکی) به عهده پزشکی معتمد دانشگاه است.

دانشجو ۳ بار می تواند حذف پزشکی و یا حذف ماده ۱۷ انجام دهد. موارد بیشتر از این تعداد باید در شورای آموزشی مطرح شود.

تبصره ۲. در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تایید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیل امکانپذیر است.

تبصره ۳. دانشجو می تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تایید گروه آموزشی حذف کند به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

ماده ۱۸- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱۵. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می ماند اما این نمره ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲. گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی می باشد و مشروطی دانشجوی در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند.

تبصره ۳. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۹. چنانچه میانگین نمرات دانشجوی در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجوی در آن نیمسال مشروط تلقی می شود و در نیمسال بعدی حداکثر می تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

شیوه نامه اجرایی:

اگر بنا بر دلایلی دانشجوی نتواند ۱۴ واحد اخذ نماید و درسهای به گونه ایی باشد که دانشجوی بتواند ۱۵ واحد اخذ نماید با تایید مدیر گروه و شورای آموزشی دانشگاه می تواند ۱۵ واحد اخذ نماید. (در صورتی که درس یک واحدی قابل اخذ در لیست دروس ارائه شده نباشد و دانشجوی ملزم به اخذ ۵ درس ۳ واحدی باشد).

تبصره ۵. چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می شود.

ماده ۲۰- دانشجوی می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

شیوه نامه اجرایی :

دانشجویی که انتخاب واحد کرده باشد، می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیلی در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا قبل از شروع کلاس های هر نیمسال نسبت به ارائه درخواست مرخصی تحصیلی خود اقدام نماید.

تبصره ۱۰. مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۲۰. مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تایید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون سنوات تحصیلی است.

شیوه نامه اجرایی :

برای استفاده از این تبصره موافقت با مرخصی زایمان، منوط به ارائه گواهی ولادت یا شناسنامه مادر و فرزند بوده و ارائه مدارک دیگری لازم نیست.

تبصره ۳۵. بر سی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر و والدین و...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴۰. دانشجو می تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی های مذکور در این ماده و تبصره های مندرج در آن بهره مند شود.

ماده ۲۱ - ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می شود.

تبصره. تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل برعهده شورای آموزشی دانشگاه است.

شیوه نامه اجرایی:

- دانشجویی که برای انتخاب واحد در یک نیم سال مراجعه ننماید، تا ۶ هفته پس از پایان ثبت نام آن نیم سال فرصت دارد تا به صورت کتبی برای نیم سال مذکور با رعایت ماده ۲۰، درخواست مرخصی تحصیلی نماید. در غیر اینصورت حکم انصراف قطعی وی صادر خواهد شد.

- تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، باید قبل از شروع نیمسال بعدی، انجام شود.

- در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه با درخواست بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، آن نیمسال که دانشجو در آن ثبت نام ننموده است جزء مدت تحصیلی مجاز دانشجو محسوب می شود.

ماده ۲۲ - دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصا و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

شیوه نامه اجرایی:

- دانشجویی که متقاضی لغو درخواست انصراف از تحصیل باشد اگر در بازه زمانی درخواست انصراف تا لغو درخواست انصراف در کلاس های درس شرکت نکرده باشد مشمول تبصره ماده ۱۷ خواهد شد.

- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل موظف است نسبت به تسویه حساب هزینه های آموزش رایگان مصوب وزارت علوم تا زمانی که مشغول به تحصیل بوده است اقدام نماید. سپس با رعایت مفاد ماده ۲۲ حکم انصراف قطعی ایشان صادر خواهد شد.

- چنانچه دانشجویی قبل از پایان نیم سال و فرصت قانونی برای لغو درخواست انصراف، تقاضای انصراف دائم داشته باشد، با قید تعهد رسمی مبنی بر نداشتن هیچ حقی در استفاده از مفاد ماده ۲۲ این آیین نامه جهت بازگشت به تحصیل، حکم انصراف قطعی ایشان صادر خواهد شد.

ماده ۲۳ - دانشجوی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه

ب) موافقت گروه آموزشی مبدا و مقصد و با تایید شورای آموزشی دانشگاه

شیوه نامه اجرایی:

دانشجوی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:

۱- زمان تغییر رشته به شرط گذاردن حداقل ۲۴ واحد بین نیمسال دوم و نیمسال چهارم تحصیلی می باشد در واقع شروع تحصیل در رشته و یا گرایش باید حداکثر در نیمسال چهارم باشد.

۲- موافقت گروه آموزشی رشته قدیم و جدید الزامی است.

۳- پس از اعلام نظر گروه های رشته قدیم و جدید باید مراتب جهت اعلام نظر نهایی و انجام اقدامات بعدی به شورای آموزشی دانشگاه ارسال شود.

ج) کمتر بودن نمره های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه ذی ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تایید سازمان سنجش آموزش کشور

شیوه نامه اجرایی:

ملاک تایید سازمان سنجش آموزش کشور، همان کارنامه های تغییر رشته و انتقال صادره از سوی سازمان سنجش کشور است که هر سال به پورتال دانشگاه ها ارسال می شود.

د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده

تبصره. دانشجو صرفاً در هر دوره تحصیل برای یک بار می تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

شیوه نامه اجرایی:

- دانشجویی که با تقاضای تغییر رشته یا گرایش او موافقت شده است مجاز است تا قبل از ثبت نام و انتخاب واحد در رشته یا گرایش جدید، تقاضای انصراف از تغییر رشته یا گرایش خود را به آموزش دانشگاه ارائه نماید در غیر این صورت پس از انقضای مهلت مقرر حکم صادره غیر قابل تغییر است.

ماده ۲۴- تغییر رشته از دوره های پایین به دوره های بالاتر، از غیر دولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

شیوه نامه اجرایی:

- تغییر رشته یا گرایش دانشجویانی که به دستگاه های اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکان پذیر است.

تبصره. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می باشد به رشته هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

ماده ۲۵- تغییر رشته دانشجویان در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان پذیر است.

ماده ۲۶- میهمانی و انتقال دانشجویان مطابق آیین نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی مصوب وزارت انجام می شود.

ماده ۲۷- انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸) و با کسب موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد، فقط برای یک بار امکان پذیر است.

ماده ۲۸- معادل سازی و پذیرش واحد های درسی گذرانده شده دانشجویان بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

شیوه نامه اجرایی:

الف- معادل سازی دروس دانشجوی تغییر رشته و گرایش در ضمن تحصیل:

۱- لازم است محتوای آموزشی دروس گذرانده شده با دروس جدید، بنا به تشخیص گروه آموزشی، اشتراک محتوایی کامل داشته باشد.

۲- نمرات دروس پذیرفته شده فقط در معدل کل دانشجوی محاسبه می شود.

۳- پذیرش دو درس یکسان (از نظر عنوان و محتوی) با میزان واحد های متفاوت به شرطی امکان پذیر است که میزان واحد درس گذرانده شده بیش از میزان واحد درسی باشد که قرار است تطبیق داده شود. (به طور مثال: درس سه واحدی به جای درس دو واحدی قابل تطبیق است و بالعکس آن امکان پذیر نیست)

۴- اگر عنوان درس تطبیقی متفاوت با چارت درسی رشته مقصد باشد به شرط تایید محتوا توسط گروه آموزشی و همچنین برابر بودن واحد درس به شرط رعایت پیشنیازی مورد قبول خواهد بود. البته اگر واحد درسی بیشتر از واحد درس مورد نظر در چارت دانشگاه مقصد باشد نیز مورد تایید است.

۵- در خصوص معادل سازی واحدهای دروس دانشجویان دانشگاه با تغییر رشته داخلی، معادل سازی دروس با نمرات حداقل ۱۰ نیز بلامانع است.

ب- معادل سازی دروسی که دانشجو قبل از ورود به دانشگاه در مقطع فعلی یا مقاطع تحصیلی دیگر گذرانده است :

۱- لازم است محتوای آموزشی دروس گذرانده شده با دروس جدید ، بنا به تشخیص گروه آموزشی ، اشتراک محتوایی کامل داشته باشد.

۲- نمرات دروس پذیرفته شده فقط در معدل کل دانشجو محاسبه می شود.

۳- پذیرش دو درس یکسان (از نظر عنوان و محتوی) با میزان واحد های متفاوت به شرطی امکان پذیر است که میزان واحد درس گذرانده شده بیش از میزان واحد درسی باشد که قرار است تطبیق داده شود. (به طور مثال: درس سه واحدی به جای درس دو واحدی قابل تطبیق است و بالعکس آن امکان پذیر نیست)

۴- حداکثر واحد های قابل تطبیق و پذیرش نباید با تایید گروه آموزشی بیش از ۵۰٪ کل واحد های درسی رشته و دوره تحصیلی باشد.

۵- اگر عنوان درس تطبیقی متفاوت با چارت درسی دانشگاه مقصد باشد به شرط تایید محتوا توسط گروه آموزشی و همچنین برابر بودن واحد درس به شرط رعایت پدشنیازی مورد قبول خواهد بود. البته اگر واحد درسی بیشتر از واحد درس مورد نظر در چارت دانشگاه مقصد باشد نیز مورد تایید است.

۶- اگر نمره قبلی دانشجو از این دانشگاه باشد نمره ملاک جهت تطبیق ۱۰ است. اگر نمره قبلی مربوط به دانشگاه های دولتی باشد نمره ملاک ۱۲ است. بین روزانه و شبانه بودن در این بند تفاوتی وجود ندارد.

۷- اگر نمره قبلی مربوط به دانشگاه آزاد و یا غیرانتفاعی باشد در مورد دروس تخصصی هیچ تطبیقی قابل قبول نیست و برای دروس عمومی نمره بالای ۱۲ ملاک تطبیق است.

۸- معادل سازی و پذیرش واحدهای گذرانده شده ی دانشجو در همان مقطع در صورت اخذ مدرک در شرایط خاص فقط با نظر شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر می باشد، و پذیرش واحدهای مقاطع پائین تر در مقطع بالاتر در صورت کسب مدرک در مقطع قبلی امکانپذیر نمی باشد.

تبصره ۱. به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می شود.

تبصره ۲. معادل سازی دروس صرفاً در شیوه های آموزشی هم عرض زیر صورت می گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره های حضوری، نیمه حضوری یا غیر حضوری

ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیر حضوری

ج) غیر حضوری به غیر حضوری

در خصوص پذیرش واحدهای درسی شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب شورای آموزشیدانشگاه تصمیم گیری می نماید.

ماده ۲۹- ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره. چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیم سال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درسهایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند در غیر اینصورت از تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۰- در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر اینصورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می دهد که میانگین کل دانشجوی در آن دروس، ۱۲ یا بالاتر باشد.

شیوه نامه اجرایی:

در اجرای تبصره ۱ ماده ۳۰، تعداد واحد و نمرات کسب شده دانشجو در دروسی که در معدل کل مورد محاسبه قرار نمی گیرند، در کارنامه دانشجو ثبت و باقی خواهند ماند.

تبصره ۲. صدور مدرک کاردانی به تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته با مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می شود.

ماده ۳۱- تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۳۲- مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هر پاسخگویی قانونی مرتب بر آن برعهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۳- این آیین نامه در یک مقدمه و ۳۲ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که ابلاغ این آیین نامه شاغل به تحصیل هستند به شرطی که خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند لازم الاجرا است و تمام آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.